

የሰፊው ሕዝብ ድምፅ

ለሰፊው ሕዝብ - በዘላይ: ገበሬ: ነጋሳ: ፀታይ: ያህር-

ወብተና የተዋ የሚታገል ጋዜጣ

የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ ድምፅ::

ቁጥር 29

ቀን 17.11.67

የዋክራሲና የመደራጀቱ ጉዳይ

የዋክራሲ ዛሬ የሰፊው ሕዝብ የተገለጸ መፈክር ነው:: አድሃሪ ሃይሎች ተደራጅተው ለዘመናት ሰፊውን የተቀረበ ሕዝብ በገዛቸው: የአመጽ ጫናቸውን በሰፊው በዘረጉበት አገር ውስጥ የዋክራሲ ልዩ ትርጉም አለው:: ለሰፊው ጭቀን ሕዝብ የዋክራሲ የመደራጃ አርካቡ ነው:: የኑር የብተናው ነው:: ስለዚህ ዛሬ የዋክራሲ ጥያቄ ዋና የተገለጸ ጥያቄ ነው::

በአገራችን ታሪክ ውስጥ መቼውም ቢሆን የዋክራሲ ለኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ የደረሰበት ጊዜ አልነበረም:: በባሪያ ስልተምርት ላይ የቆመውንና ምናልባትም እንደጥንት ገሪኮች ህብረተሰብ ለ'ወዋው' መደብ: ለባለባሪያው: ለ'ዜጋው' የዋክራሲን ሳይሰጥ ያልቀረውን የአክሱምን ስልጣን: ከፋሽስት ኢጣሊያ ወረራ በፊት ላንድ ሁለት አመት ያህል የነበረቸውን የጋዜጣ ነፃነትና እንደገና ባሉ ባንዳንድ የቀዳም ባህላዊ አስተዳደሮች ውስጥ የነበሩትን እንዳንድ የዋክራሲያዊ መልክ የነበሩቸውን አሰራሮች ወደጊዜ ብንተው ኢትዮጵያ በፍፁም የዋክራሲን አላወቀችም ለማለት እንችላለን:: ያገሪትዋን አስተዳደሪያ ታሪክ ስንመለከትም ይህ ሁኔታ ፍፁም እያስደንቀንም::

ምሳሌ: የንጉሥነገስተን መንግስት ከመፍጠራቸው በፊት በአበሻ አገርም ሆነ በሌሎች የአሰራዊ ነፃነት ክፍለዘመን መንግስታትና ሰልጣናት የነበረው ቢደረጅ ፊውዳላዊ: ያለዚያም በዚያ የሚቀድም ስርአት ነበር:: የዋክራሲ ከከበር ትው ስርአት ጋር የሚመጣ ስለሆነ በነዚያ ባለፉት ህብረተሰቦች ውስጥ ሊታይ ይችላል ነበር ተብሎ አይገመትም:: የምሳሌም የንጉሥነገስተን መንግስት በፊውዳላዊ ስርአት ላይ የቆመ: እንዲያውም ይህንን ስርአት ከአበሻው አገር ወደደቡብ ያዘመተና ያስፋፋ መንግስት ነበር:: የኢምፔሪያሊዝም በዘመኑ መግባት ይህንን የንጉሥነገስተን መንግስት መሰረታዊ ባህርይ አልለወጠውም:: የሃይለስላሴ ዘመን ማንኛውም ተከታይ 'ፊውዳል-ፋሽስት' ተብሎ ተጠርቶአል:: ፊውዳላዊና ፋሽስታዊ ያድሃሪያን የአመጽ አገዛዝ ማለት ነው:: ስለዚህም ኢትዮጵያ በታሪክ ውስጥ መቼውም ቢሆን የዋክራሲያዊ አስተሳሰብንም ሆነ አሰራርን ለማግኘት አድል አላጋጠማትም::

ይልቁንን አርተራ ለአሰር አመታት ያህል በእንግሊዞች ስር በነበረችበት ጊዜ የዋክራሲን በመጠኑም ቢሆን አይታለች:: በነዚያ አሰር አመታት ውስጥ በኦርተራ የንግግር: የጽሁፍ: የመደራጀት ነፃነቶች ነበሩ:: ነፃ ጋዜጦች: የፖለቲካ ፓርቲያት: የሙያና ሌሎችም ሕዝባዊ ድርጅቶች ነበሩ:: ኦርተራ ከኢትዮጵያ ጋር በፊዴራሽን እንድትያያዝ በተወሰነበት ወቅት: የራስዋ ህገመንግስት የዋክራሲያዊ ከመሆኑ የተነሳ: የሃይለስላሴም መንግስት ቢያንስ በወረቀት የዋክራሲያዊ ለመምሰል እንዲችል 'የተሻሻለውን' ህገመንግስትን እንዲያወጣ ተገድዶ ነበር:: ይሁንናም: እንደሚታወቀው ሁሉ: የሃይለስላሴ መንግስት ሰብሐዊና የዋክራሲያዊ መብቶችን በመፍፋድ ኢትዮጵያን ወደኦርተራ ደረጃ ከፍ በማድረግ ፈገጋ የኦርተራን ነፃ ጋዜጦች: የሙያ ድርጅቶችና ፓርቲያት እንደ ባንድ ደመሰሰ:: ኦርተራን አቅርቆ ወደኢትዮጵያ ደረጃ አወረዳት:: ይህም በኦርተራና በኢትዮጵያ ሕዝቦች ላይ የተፈፀመ ፋሽስታዊ ወንጀል እንደነበር ገልጽ ነው::

በመጋቢት 3 ቀን 1967 'ኢትዮጵያ ለዜጎችዋ ሁሉ እኩል ናት' በሚለው መግለጫው ጊዜያዊው ወታደራዊ መንግስት በኦርተራ ያን ጊዜ ስለነበረው የዋክራሲ በበኩሉ የሚከተለውን ይጽፋል:-
'... በዚህም /ማለት በከፋፍለህ ገዛ -ሰላም/ ተንቦል ምክንያት የቀበሉ ሕዝቦች በሃይማኖት ልዩነት ላይ በተመሰረተ የፖለቲካ ፓርቲ ወይም ጉድን ተከፋፍለው አርሶ በርሶ ቢታገሉ ኖረ:: ትጌ ገዢዎች ያንን የርሶበርሶ ተገልፍ በዜጎች መካከል ያለውን ልዩነት በድርጅት መልክ ቀርጾ ኋላ የሚያደርገውን መላ የዋክራሲ ስርአት የሚል አወናባጅ ስያሜ ሰጥተውት ነበር:: ...'

ከዚያም የመንግስት መግለጫ እንዳት ይህ የርስ በርስ ተገል የኦርተራን ሕዝብ እንዳያ
ከመውና እንዳት የፖለቲካ ጉዳዮች በገንዘብ እንደተሸጡ ከተናገረ በሂሳብ:-

“...ሆኖም በዚያን ጊዜም ቢሆን የሰፊው ሕዝብ ድጋፍ ከሂሳቡ የነበረና የኢትዮጵያ
ብሄራዊ ሰሜት በቅኝ ገዢዎች ድልሳ ያልላቸው የኦርተራና የኢትዮጵያ ሕዝብ ያንድነት
ማህበር የራሱን የፖለቲካ ጉዳዮች የነፃነት ማሰገፍ ገንባር አድርጎት ነበር...” ይላል፡፡

በዚያው ባንድ መግለጫ ውስጥ በሚገኙትና በጥቂት አረፍተኛዎች በሚረዱት በነዚህ -
ሁለት ጥቅሶች መካከል ያሉትን አይናውጣ ቅሪትዎች ማንም ባንዱ ሊያያቸው ስለሚችል እዚህ ላይ በዘ
ርዘር እንመለከታቸው፡፡ የቀረት የዚያን ጊዜ የኦርተራ ፓርቲዎች “በሃይማኖት ልዩነት ላይ” የተ
መሰረተ ሲሆኑ ይህኛው መግለጫው የሚያመለክት ፓርቲ ገን “የነፃነት ማገፍ ገንባር” ነበር! እነ
ዚያንም በገንዘብ በቅኝ ገዢዎች የተገዙ ሲሆኑ ይህኛው ገን ከሃይለስላሴ መንግስት ምንም ጉዞ አል
ተቀበለም ነበር! ቅኝ ገዢዎች የፊጠረት “ዳዎክራሲ” የሚባል መሳ እነዚያንም ሲጠቀሙት እንደወ
ገደል፡ እነዚህኛን ሲጠቀሙት ደግሞ እንደተቀደሰ ስርአት ይቆጠራል፡፡

መቼት ይህ የመንግስት መግለጫ የኦርተራን የፖለቲካ ታሪክ ፍጹም አጣጥሞ እንዳቀረበ
ገልጽ ነው፡፡ ባጭሩ ነገሩን ለማቃናት ያህል፡ እንግሊዞች ከኦርተራ ሊወጡ ሰባት-አራት አመት ሲቀራ
ቸው በአይተራ ቢያገኙ በድስት የታወቀ የፖለቲካ ፓርቲዎች ነበሩ፡፡ 1ኛ/ የመንግስት መግለጫ የጠ
ቀበው “ዩኒየኒክት ፓርቲ” የባርስቲያኖች ሆኖ በርግጥም ከኢትዮጵያ ጋር መዋሃድን የሚጠይቅ ነበር፡፡
2ኛ/ የኦርተራ እርሳሞች ማህበር - “ኤሪትራክን ሞዘለም ሊግ” - ቢቻል ወዲያውኑ ለሙሉ ነፃነት፡
ያለዚያም ለአስር አመታት በኢንተርናሽናል ቁጥጥር ስር ለመኖር ይታገል ነበር፡፡ 3ኛ/ ሊበራል
ፕሮግራሚያን ፓርቲ የባርስቲያኖች ሆኖ ቀስ በቀስ በተባበሩት መንግስታት ቁጥጥር ስር ነፃነትን
እናገኝ ይል ነበር፡፡ 4ኛ/ ያዲሲቱ ኤሪትራ ጉዳዩን በጣሊያኖች ቁጥጥር ስር ለተወሰነ ጊዜ ቀይተን
ነፃነትን እናገኝ ይል ነበር፡፡ 5ኛ/ የምጽዋ የእስላሞች ብሄራዊ ጉዳዩን ለሌሎች አስር አመታት በእ
ንግሊዞች ስር ቀይተን ከዚያ በሂሳ ነፃ አንውጣ የሚል ነበር፡፡ 6ኛ/ ያርባኖች ማህበር የተባለው
ድርጅት ደግሞ “በፖለቲካ ውስጥ ሳይገባ” የአባሎችን መብት ለመጠበቅ ብቻ የቆመ ነበር፡፡ ከነዚህ
ፓርቲዎች ውስጥ ከመጀመሪያው በስተቀር፡ የቀረት አብዛኛዎች ከሃይለስላሴ ፊውዳሊዊ የንጉሥ ነገስት
መንግስት ጋር መዋሃድን በጥብቅ ይቃወሙ ነበር፡፡

ለማንኛውም ገን፡ የሃይማኖትን ባንዲራ ቢያውለበልቡም፡ ወይንም ያውለበልቡ በመሰሉም ሁሉም
የቆሙት የመደብ ጥቅምን ለመጠበቅ መሆኑን የፖለቲካ ሳይንስ ሀሁ ያስተምረናል፡፡ በማንኛውም ሀብረ
ተሰብ ታሪክ ውስጥ ከሃይማኖት መፈጠር ጀምሮ በሃይማኖት መካከል የተደረጉት ጦርነቶች የጥቅም
ጦርነቶች ነበሩ፡፡ ያውሮፓውያን ክረሴድስ ሆኑ የእስላም ሃይማኖት ታላላቅ ወረራዎች፡ በኢትዮጵያም
ለሰባት መቶ አመታት ያህል፡ ከአስራ ሰባት ድረስ እስከአስራ ስድስት ድረስ ከፍለዘውን፡ በአብሻው መንግስ
ትና በምስራቅ የሱልጣናት መንግስታት መካከል ተደጋገመው የተደረጉት ጦርነቶች ሃይማኖትን የመሰለ
ፊያ ባንዲራ አደረጉት እንጂ ዋናው ምክንያታቸው የጥቅም፡ የኢኮኖሚ በላይነት ፍላጎት ነበር፡፡
ከዚህ በላይ የተጠቀሱትም የኦርተራ የቀድሞ የፖለቲካ ማህበራት እንደዚሁ የመደብን ጥቅም ለመጠበቅ
የቆሙ ነበሩ፡፡

ይህ ሆኖ ባለ ከላይ የጠቀስነው የወታደራዊው መንግስት መግለጫ የሚያሳየው እንደ ዋና
ነገር ቢኖር የደርጉ “ብሄረኛነት” - “የኢትዮጵያ እንድነት ፍጹምነት” - እስከምን ድረስ አይኑን
አሳውቅ የዳዎክራሲ ትርጉምና ጥቅም እንዳይደረግው ነው፡፡

ወደዋናው አርእስታችን እንመለስና እንግዲህ ኢትዮጵያ መቼውም ቢሆን ዳዎክራሲን
ከሰራ ላይ ለማዋል እድል እንዳላገኘች አሁንም እናስታውስ፡፡ የየካቲት እንቅስቃሴ እንደፈነዳ ገን
በኢትዮጵያ ለመጀመሪያ ጊዜ የዳዎክራሲ ጭላንጭል ታይቶ ነበር፡፡ የአብሊሉ መንግስት እንደወደቀ
መላው ያገሪቷ ሕዝብ፡ መላው የነቃው የህብረተሰባችን ክፍል፡ ወዘአደረ፡ ንሑስከበር ተው፡ ገበሬውና በጠ
ቅላላው ሰፊው ሕዝብ የዳዎክራሲን ጥያቄ አጣጥሎ ቢሆን መንግሥት አቅርቦ ነበር፡፡ ታላቅ ተለጥቶ ጊዜና
በመጠኑም ቢሆን ዳዎክራሲን በቀጥታ በሰራ ላይ ማዋል ተጀምሮ ነበር፡፡ የዛሬን አያደርገውና የካቲት
19 ቀን 1966 ሁለተኛው ክፍለጦር አስመራን ይዞ ለንጉሱ ካቀረባቸው 23 ጥያቄዎች ውስጥ አንዱ

የጃፖክራሲያዊ መብቶች ጥያቄ ነበር፡፡ የዛሬን አያደርገውና፡ የካቲት 21 ቀን 1966 አራተኛው ስፍላጠር በአዲስ አበባ ላይ ባሰራው የ11 ነጥቦች በራሪ ወረቀት በመጀመሪያ ደረጃ የጠየቀው የገንገር፡ የጽሁፍ፡ የመብብሰብን ወዘተ. ጃፖክራሲያዊ መብቶች ነበር፡፡ ባለፈው አመት በመጋቢት ወር በኢትዮጵያ ጃፖክራሲ ለጥቂት ሳምንታት ሰፍኖ ነበር፡፡ ያኔ ብቅ ያለቸው የጃፖክራሲ ጭላንጭላ እየመነሱ ነፍ፡ እየተጻከሙ ሄዳ መስከረም 2 ቀን 1967 ላይ ተነጭሮ ደርገው አለፉ፡፡ ያሁኑ የካቲት ተስፋ እንዲያረቁ፤ በሌላ በኩል ደግሞ ሃይለስላሴን የመሰለ ፋሺስታዊ ፈላጭ ቁራጭ ከኢትዮጵያ ሕዝቦች ጫንቃ ሲወርድ፤ ሰፊው ሕዝብ ከየደታውና ከፈገጠዚያው የተኛውን መሥረጥ እንደ ሚገባው ጭቅ ተስኖት ነበር፡፡ እንደሚታወቀውም ይህ የተቃራኒ ደርጊቶች ባንድ ላይ መምጣት በተራ ጭቅ የሀብረተሰባችን ክፍሎችም ውስጥ ታላቅ ውዝንብርን ፈጥሮ ነበር፡፡

ፊውዳሊዝም የጨለማ ስርአት እንደመሆኑ መጠን በዚህ ስርአት ውስጥ ሰፊው ሕዝብ በጾንም አይነት በሰራሱ የወደፊት እድል እንዲት ያል እንኳን እንዳይተነፍሱ፤ ስለትምህርቱም ሆነ ስለባህሉ፡ ስለአስተዳደሩ፡ ስለኢኮኖሚው፡ ስለፖለቲካው፡ ባጭሩ ስለማንኛውም የሀብረተሰብ ጥያቄ አሳብ እንዳይበጥና ከላይ የተወሰነው ብቻ በገደብ፡ በፋሺስታዊ አመጽ እንዲፈጸምበት ተደርጎ ኖሮአል፡፡

እንደዚህ አይነት ፀረ-ጃፖክራሲያዊ ስርአት በሰፊ ነበት አገር፡ ሕዝቡ አሳብን የሚያገኙው በአፍ ወደጀር በሚተላለፈው፡ አሰር ጊዜ ተለዋውጦና ተጣምቦ በሚቀርበው የመንደር ወራ ነው፡፡ የሃይለ ሰላሴ መንግስት እራሱ የመንደርን ወራ መልቀምንና እራሱም ፈጥሮ ጣሰራጩትን እንዳገዛዘ ዘይቤ ሲጠቀምበት እንደነበር ይታወቃል፡፡ የጊዜው ወታደራዊ መንግስትም የመንግስትን ስልጣን በተገባር ከጤ በጠበቀ ከሰኔ 26 ቀን 1966 ጀምሮ እስከዚህ *የሃሰት ወራ* የሚያሰራጩትን ለመቋቋም ብዙ ወትወትላል፡፡ ታዲያ እራሱን በየጊዜው አውቅ ያሰራጩቸው የመንደር ወራዎች የሎም ወይ? ራሱን ልክ እንደሃይለስላሴ መንግስት የሃሰት ወራ ከጣሰራጩት መቼ ነፃ ሆኖ ያውቃል? ከዚህም የባሰ ገን፡ ጃፖክራሲ ባገሪት የሰላላ፡ ፊውዳሊዝም በሆኑት የርሰበርሰ ትውፊት፡ የወጻፉት፡ የምልጃ፡ የመንደር ወራ ዘፋዎች በመጠቀም ስንተን እድሃሪ በየሰልጣን በታው ሹሟል፡፡

በኢትዮጵያ ጃፖክራሲያዊ ነፍና አሰራር ስለማይታወቅ ሌላው ቀርቶ ይህ የምንሰራበት ያማ ርኛ ቋንቋ እንኳን ፊውዳሊዝም ዘይቤያችን እንዳዘለ እንዲቀይረን ሆኖአል፡፡ የአበሻው ፊውዳሊዝም ስርአት የፈጠረው ባህል በቀጥታና በማያወላውል ቋንቋ ለማለት የሚፈልጉትን ነገር መናገርን አይፈቅድም፡፡ እንዲያውም ተቃውሞም ሆነ ሂስ በተቻለ መጠን በተሸፋፈነ ቋንቋ፡ በኡንቅቅልሽ ቋንቋ እንዲቀርብ ይገደድ ነበር፡፡ ነፃ ውይይትና ክርክር መቼውንም ቢሆን አልነበረም፡፡ አሁንም አሳብን ያለአንዳች ተጽእኖ ባደባባይ ለማቅረብ የሚችለው ወታደራዊው መንግስት ብቻ በሀሰት ስርአት ስፊው አምራች ሕዝብ ተለገጦ ከመያዙ የተነሳ ነፍሱን ለማሻሻልም ሆነ አዳዲስ ትምህርቶችን ለመቀበልም ብዙ ችግር አለበት፡፡ የሚገርመው ገን፡ ይህ በነፃ ለመናገር እርሱ ብቻ መብት ያለው መንግስትም ቢሆን ባንዳንድ አባይ ያገር ጉዳዮች ላይ ገልጽና የማያወላውል አቋም አላሳየም፡፡ ለዚህ ገን ምክንያት የፊውዳሊዝም ስርአት ያነጋገር ወገ ተጽእኖ ብቻ አይደለም፤ ያስተሳሰብ ውዝንብርም ነው፡፡

የፖለቲካ ፓርቲው ጉዳይ፡-

ያስተሳሰብ ውዝንብርን ቁሳጭ አድረገው ከሚያሳዩት ያገር ጉዳዮች አንዱ የመንግስት የፖለቲካ ፓርቲ ጉዳይ ነው፡፡ የፖለቲካ ፓርቲ ወይንም ፓርቲያች ጉዳይ በነዚያ በጥቂቶች የጃፖክራሲ ሳምንታት በመገንባት ጋዜጦች በነፃ የተተቸበት ቢሆንም በመንግስት ደረጃ ለመጀመሪያ ጊዜ የተነሳው በታህሳስ 11 ቀን በወጣው *የሀብረተሰባዊነት መመሪያ* ነበር፡፡ በዚህ *መመሪያው* ውስጥ ጊዜያዊው ወታደራዊ መንግስት እንደ *ሀብረተሰባዊነት ፍልስፍና የሚመራ መደበኛ የሆነ መላውን ሕዝብ የሚሰበና የሚያስተባብር ብሄራዊ የተራማጆች የፖለቲካ ሀብረት መኖር አለበት* አለ፡፡ *መደበኛ* የሚለው ያል ውዝንብርን ማስከተሉ አልቀረም፡፡ መደበኛ ከተባለ፡ በፈለጉ ሌሎችም ሊኖሩ ይችላሉ ማለት ይሆን የሚል ጥያቄ አስነሳታል፡፡ *የተራማጆች የፖለቲካ ሀብረት* የተባለው ምን ይሆን? *መመሪያው* እራሱ ከፍ ብሎ *የፖለቲካ ማህበር* ያለው ነው? ታዲያ እርሱ ልዩ ልዩ አስተሳሰብ ያላቸውን

ተራማጅ ገለሰቦቹ የሚያስተባብር * የገለሰቦቹ ገንባር * ማለት ነው? ወይም ደገፍ * ማህበር * ማለት እዚህ ላይ ፓርቲ ማለት ከሆነ፤ በፍጥረት ያንድን መደብ ጥቅም ብቻ ለመጠበቅ* በገለሰቦቹ ፈቃደኝነት ብቻ በነፃ የሚቋቋሙ የፖለቲካ ፓርቲ እንዳት በአዋጅ ይፈጠራል? መሪያው አዋጅ ከሆነ ማለት ነው፡፡ *መላውን ሕዝብ የሚሰብና የሚያስተባብር* ከተባለ ምናልባት ልዩ ልዩ ፓርቲያንና ሕዝባዊ ድርጅቶችን — ማሰ ስርጋና ይዘገባሉ — የሚያቀፍ ገንባር ማለት ይሆን?

እነዚህ ሁሉ ጥያቄዎች እስከዚህ ሲደብሩ ቀርተዋል፡፡ እንዲያውም ወታደራዊው መንግስት ወይም አንዳንድ የደርግ አባሎች በየጊዜው ባደረጓቸው ገንገሮችና ባወጡላቸው መግለጫዎች ነገሩን ከባሰ ውዝንብር ውስጥ ከተተውታል፡፡

ይህንን ሁኔታ ለማሳየት በአንድ የቀርብ ጊዜ ምሳሌ እንጀምር፡—

የደርግ ዋና ሊቀወንበር ባለፈው ሰዎች በሃረርን ክፍለአገር ለወታደሮች ባደረጉት ገለቂ ውስጥ ስለአብዩት መጨረሻ ገብ ሲገልጹ *በዚህ እርምጃ / ማለትም አድሃሪዎችን በየቦታው በመያዝ — ሰሐይ/ ጭቀኑ ሕዝብ ነፃነትንና እኩልነትን እንዲጨበጥ ከአደረገንና መብቱ ከተረጋገጠለት በሂሳ የሚጠበቀን ታላቅ አላፊነት እንድንራሱን የቻለ ብሄራዊ የፖለቲካ ድርጅት/ ፓርቲ/ ማቋቋም ነው* ብለዋል፡፡ ይህን ለማድረግ የሚያስችሉ መሰረታዊ መብቶችን የሚያቀፍ አዋጅ በመዘጋጀት ላይ መሆኑንና ይህም አዋጅ ተዘጋጅቶ ሲወጣ አፈር ገፊውን ገበሬ፡ወዘተ አደረገ፡ምሁራንና ተማሪዎችን የሚወክሉ፡ *በሀብረ ተሰባዊት ኢትዮጵያ መሪያዎች መሰረት የተደራጁ ማህበራት በዚህ በተባለው አንድ ብሄራዊ ፓርቲ ተጠቃልለው አገር የማስተዳደርን ስልጣን ከመለዩ ለባሹ ሰራዊት እንዲረከቡ ይደረጋል... * ብለዋል፡፡

በመሰረቱ፡ ዲሞክራሲያዊ ሁኔታ እንዲፈጠርና የፈለገ ሁሉ፡ የቻለ ሁሉ እንደ የመደብ ጥቅሙና ርእዩ ተለሎ፡ በፓርቲያዎች ሆነ በሕዝባዊ ድርጅቶች ውስጥ እንዲሰበሰብ የሚደረገው፡ ሰፊው ሕዝብ ታገሎ ጠላቶችን — ፊውዳሊዝምንና ኢምፒሪያሊዝምን — በአብዮታዊ ሃይል ከመወሰሰ በሂሳ * ነፃነትንና እኩልነትን * ለመጨበጥና *መብትን* ለማረጋገጥ እንዲችል ነው፡፡ ሰፊው ሕዝብ የራሱን ነፃ ድርጅቶች ሲያቋቁም፡ አቋቁሞ ሲታገል በምንም አይነት ተአምር ነፃነትንና እኩልነትን ሊያገኝ አይችልም፡፡ ነፃነትንና እኩልነትን የሚያስጨበጠውና መብትን የሚያረጋግጥለት የገዛ ሃይሉ እንጂ ወታደራዊው መንግስት አይደለም፡፡ ሊሆንም አይችልም፡፡ የራሱ ነፃ ድርጅቶች ከሌሉት ሰፊው ሕዝብ ምንም አያገኝም፡፡ ያለተጋድሎ ከላይ የሚሰጠው አንድም ነገር የለም፡፡ በሊቀወንበሩ አባባል ሚስረት . ገን ነፃነትንና እኩልነትን ሰጭ ወታደራዊው መንግስት ሲሆን *ብሄራዊው የፖለቲካ ድርጅት* የሚቋቋሙ ገን ለን ሎስ ከበር ቱው ወታደራዊ መንግስት *ተቀባይነት ያለው* ሸፋን ለመጠበቅና ተገሉን ለመገራት ያህል እንጂ ለአብዮት መገፊያ አይደለም፡፡

* ነፃነት፡ እኩልነትና መብት * የመራራ ትግል ውጤቶች እንጂ በቅድሚያ ከመንግስት የሚሰጡ ነገሮች አይደሉም፡፡ ደገፍም በኢትዮጵያ እነዚህ ቃላት ሙሉ ትርጉማቸውን የሚያገኙት ፊውዳሊዝምና ኢምፒሪያሊዝም፡ ከላይ እንዳልነው ሁሉ፡ በአብዮታዊ ሃይል ከተደመሰሱ በሂሳና ሕዝባዊ ስርአት ሲቋቋም ብቻ ነው፡፡ ለዚህም የመጨረሻውን ድል በር የሚከፍተው የዛሬይቱ ኢትዮጵያ ዋና ጥያቄ የሆነው የዲሞክራሲ ጥያቄ ነው፡፡ ቅደም ተከተሉ እንግዲህ መጀመሪያ ዲሞክራሲያዊ መብቶች፡ ከዚያም ባህሉ ይበልጥ የጋለና የተደራጀ ሕዝባዊ ትግል፡ ከዚያም * ነፃነት፡ እኩልነትና መብት * ነው፡፡

በጊዜያዊው ወታደራዊ መንግስት አስተሳሰብ ውስጥ ያለውን የቅደም—ተከተል መናጋት አልፈነው ዋናው ሊቀወንበር ቀጥለው የሚያቀርቡትን አባብ ብንመለከት አሁንም ውዝንብር እንዳለ እንረዳለን፡፡ ሊቀወንበሩ *መሰረታዊ መብቶችን የሚያቀፍ አዋጅ በመዘጋጀት ላይ ነው* ብለዋል፡፡ ማንም እንደሚያውቀው *መሰረታዊ መብቶች* የሚባሉት የገንገር፡ የጽሁፍ፡ የመሰብሰብ፡ የመደራጀት ወዘተ. ዲሞክራሲያዊ መብቶች ናቸው፡፡ እንግዲህ . የተባለው አዋጅ እነዚህን መብቶች የሚያቀፍ ከሆነ

* ባንዳንድ የከበር ቱ ስርአቶች፡ ሰፊውን ሕዝብ ለማወናበድ ይመቹ ዘንድ አንዱ መደብ ሁለት—ሰባት ፓርቲያዎችን ይፈጥራል፡፡ በመሰረቱ ገን ፓርቲ ያንድ መደብ የጥቅም መጠበቂያ መሳሪያ ነው፡፡

አገዱ ፓርቲ ከሚለው የመንግስት ምኞት ጋር እንዳት ሊታረቅ እንደሚችል ፈጽሞ አይታየንም፡፡ የተባሉት ዳዎብራሲያዊ መብቶች የተከላከሉና እንደሃይለስላሴ መንግስት ሀገመንግስት ለይስሙላ የሚታወቁ የብሔራዊ ወረቀት ጉዳይ ከሀገሪቱ በስተቀር ማለት ነው፡፡ እውነተኛ ዳዎብራሲያዊ መብቶችንና አገዱ ለብቻው የሀገሪቱ የመንግስት ፓርቲ በዚያው ባንቶ አዋጅ ለመመስረት አይቻልም፡፡

በተረፈው እንደሌላውም ለነጋገር ይህ ፓርቲ የወዘለደረገ፡ የአፈር ገፈውን ገበሬ፡ የምህራንና ተግሪያቸን *በሀብረተሰባዊት ሊት ዩጋንዳ መመሪያዎች መሰረት የተደራጁ ማህበራትን*/ሰርዘ -ሰሐድ/ ያጠቃልላል ሲባል ቫለቃ መንግስት ገንቦት 3 ቀን *ለአፋር ሕዝብ ተወካዮች* ካደረገው ገንገር ጋር የሚሄድ አይደለም፡፡ በዚያ ገንገር ውስጥ ቫለቃው፡-

*በፖለቲካ ረገድ የሀገሪቱን እንደሀገሪቱ በፍልስፍናቸው መሰረት ወደፊት የሚቋቋሙ የሕዝብ መንግስት በአገዱ ተራማጅ የፖለቲካ ማህበር የሚመራ ነው፡፡ ይኸው ተራማጅ የፖለቲካ ማህበር በአፈር ገፈው ገበሬና በወዘለደረገ ብቻ የተገነባ ይሆናል፡፡ የመንግስት ባለስልጣን የሚሆኑትም በዚህ የፖለቲካ ማህበር ክልል ውስጥ ያሉት የወዘለደረገና የገበሬያቸው ማህበር አባሎች ይሆናሉ.. *ይላል፡፡/ሰርዘ -ሰሐድ/

እዚህም ላይ ውዝግብር ተፈጥሮአል ማለት ነው፡፡ በታህሳስ አበራረጥ የሀብረተሰባዊነት መመሪያና ቫለቃ መንግስት፡ ሌሎችም የደርግ አባሎች አልፎ አልፎ በሰነዘረላቸው አንዳንድ አባቦች የሄዱን እንደሀገሪቱ የመንግስት ፓርቲ *የተራማጆች ሀብረት*፡ *የተራማጆች የፖለቲካ ማህበር*፡ ማለትም የተመረጡ ሰዎች የሚያቋቁሙት *የግለሰቦች ገንባር* ሆኖ እናገኛለን፡፡ ባሁኑ የሌላውም ሀብረተሰባዊ የሀገሪቱን እንደሀገሪቱ ደገፍ ነገሩ ከቆላ ጉደል ሕዝባዊ ድርጅቶችን፡ የሙያ ድርጅቶችን ሁሉ የሚያያይዝ *ገንባር* ይመስላል፡፡ እንደዚያም ሆኖ እንኳን ይህኛው ገንባር አውቆም ሀገሪቱን ባለጣወቀ ወደጌን የሚተየቀው ሕዝባዊ ድርጅቶች -ለምሳሌ የሃይማኖት ተከታዮች ድርጅቶች፡ የብሄራዊነት፡ የመረጃ፡ የአድርጅቶች- አሉ፡፡

ይሁንናም፡ የታሰበው እንገዲህ ልዩ ልዩ ማህበራትን የሚያቀፍ ድርጅት ከሀገሪቱ የዚህ አይነት ድርጅት የመንግስት መሰሪያ ቤት እንዲሁ በምን ተለምድ *አንድ ብሄራዊ ፓርቲ* ይሆናል? ልጁን በሰሙ በመጥራት ፈንታ፡ በመንግስት ቋንቋ *አወናባጅ ሰያሜ* ለመሰጠት ካልተፈለገ በስተቀር፡፡ ይህም መንግስት ሊከተለው የሚፈልገውን የነታንዚኒያን አይነት *ፓርቲያች* ያስታውሰናል፡፡

እነዚህ *ፓርቲያች* በባህር ከባር ተውና በንጉሥ ከባር ተው መደቦች አባሎች የተቆሉ ባህር ከራሲያዊ የመንግስት መሰሪያ ቤቶች እንዲሁ የወዘለደረገና የቀረተም ቁቁን መደቦችና የሀብረተሰብ ክፍሎች *ፓርቲ* አይደሉም፡፡ በተረፈው፡ ሊት ዩጋንዳ ታንዚኒያ አይደለቸውም፡፡ በሀብረተሰባችን ውስጥ ያሉት የመደብ ተገሎች፡ ከገሪታዋ ታሪክ የተነሳ፡ ሃይለኛና የለየላቸው ናቸው፡፡ ስለዚህም የራሳቸውን ጉዳና ይጠይቃሉ፡፡

በሌላ በኩል ገን፡ የታሰበው ከተባሉት ሕዝባዊ ድርጅቶች ገለበጦችን አስመርጦ እነዚህን *የፓርቲው አባላት ናቸው* ለማለት ከሀገሪቱ አሁንም በፍጹም የማያዋጣ መንገድ -የውዝግብር ጉዳና- ተይዞአል ማለት ነው፡፡

1ኛ/ ወደ *ግለሰቦች ገንባር*፡ ወደጥቂት ሰዎች ፈላጭ ቅራጭ አገዛዝ፡ ወደባህር ከባር ተውና በንጉሥ ከባር ተው መደቦች ሂሳብተርቺን ሄድን ማለት ነው፡፡

2ኛ/ የፓርቲ አባልነት እንደሾመት የሚሰጥና የሚገፈፍ ማእረግ ሆነ ማለት ነው፡፡ እንደ ግለሰብ ባንድ ሕዝባዊ ድርጅት በሙያው በተመረጠ ቁጥር የተባለው ፓርቲ አባል ይሆናል፤ በመረጠው ድርጅት በተሻረ ቁጥር ደገፍ አባልነት ይቀራል፡፡ በሌሎች አገሮች ታሪክ -ሕዝባዊ አብዮቶች ያደረጉትንም አንዳንድ አገሮች ጨምሮ- የዚህ አይነት የፓርቲ አባልነት ለጉባዔ፡ ለገልጽ ጥቅም መጠበቂያ፡ አባልነትን እንደፈውዳላዊ የማእረግ ሰም ከአባላት ወደሰድ ለማውረጃ መባሪያ ሆኖአል፡፡ በፈው ሕዝብ በንደዚህ አይነት *ፓርቲያች* ምንም ያገኘው ጥቅም የለም፡፡

3ኛ/ በዚህ ጋር እያይዘ ማንም ሊገምተው እንደሚችልና በማንኛውም አገር ታሪክ ታይቶ እንደማይታወቅ ሁሉ፡ የተለያዩ ጥቅሞችን ለማበከበር የሚቋቋሙ የሙያ ሌሎችም ሕዝባዊ ድርጅቶች *በአገዱ ፓርቲ*፡ ለአገዱ መደብ ጥቅምና ርእዩተለሉም መጠበቂያና ማሰፋፊያ በሆነ እውነተኛ ፓርቲ

ውስጥ 'ሊመድሉ' አይቸሉም፡፡ እነዚህ ድርጅቶችና ሌሎችም ፓርቲያቸው በአገሩ ፓርቲ ሊመረጥ ይችላሉ፡፡ ይህንን ከዚህ በታች እንመለከታለን፡፡ ገን፡ 'አገሩ ፓርቲ' ይፈጥራሉ ማለት ፍፁም ተርጉሞ የለውም፡፡ ወዘለደር፡ ገበሬ፡ ምሠርና ተሣራ፡ የሃይማኖት መሪ፡ ሽማግሌና ሽብላ ሰሪ፡ የባንክ ሰራተኛና ኩሊ ሁሉም በአገሩ የመደብ ጥቅምና በአገሩ ርስቶአለም ላይ ተመስርተው 'ፓርቲ' የፈጠረበት ሁኔታ ታይቶ ተስምቶም አይታወቅም፤ ወደፊትም የሚሆን ነገር አይደለም፡፡

ሊቆንገንረ እንገዳህ የዚህ አይነት ባህርዩ በደንብ ያልታወቀ ድርጅት በአዋጁ ተቋቁሞ 'የሚስተዳደርን ሰልጣን ከመለዩ ለባሹ ሰራዊት እንዲረከብ ይደረጋል' ይላሉ፡፡ ጊዛያዊ ወታደራዊ መንግስት ስለመንግስት ሰልጣንና ስለአረካከቡ ያለው አስተሳሰብ፡ በየመገለጫውና በየገንገሩ ባደባባይ የወጣው ሁሉ፡ አገሩ ራሱን የቻለ ያስተሳሰብ ውዝግብር ታሪክ ስለሆነ እዚህ ላይ እንተቸበትም፡፡ ይልቅንስ የኢትዮጵያ አብዮት የገደ መከተል የሚኖርበትን ጉዳይ በመጠቀም ጽሁፋችንን እንደምድም፡፡

አብዮት የሚከተለው ጉዳይ፡-

ሀብረተሰባዊነት መታወቅ፡ ወይንም የመንግስት 'መመሪያ' ሆኖ መውጣት ምንም ያህል ሊለውጠው የማይችል ኢትዮጵያ የደረሰችበትና ያለችበት የታሪክ ደረጃ አለ፡፡ ይኸውም ብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ አብዮት የታሪክ ደረጃ ነው፡፡ /በነገራችን ላይ፡ 'የታሪክ ደረጃ' ሲባል ምን ማለት እንደሆነ እዚህ ላይ ማመልከት ይጠቅማል፡፡ ሰዎች ፈለጉም አልፈለጉ፡ ከልባቸው ምኞት ፍፁም ነፃ በሆነ መንገድ፡ ሀብረተሰቦች የገደ የሚመዳባቸው የታሪክ ደረጃዎች አሉ፡፡ በባሪያ ስልተምርት ላይ በተመሰረተ ሀብረተሰብ ሰባሊነት፡ ወይንም የከበር ተ/ቡርጌ/ አብዮት ሊደረግ አይችልም ነበር፤ ፊውዳላዊ አብዮት መደረግ ነበረበት፡፡ ፍፁም ፊውዳላዊ በሆነ ሀብረተሰብም እንደዚሁ ሰባሊነት አብዮት ሊደረግ ወይንም ወደሂሳ ተቀብቦ ወደባሪያ ሀብረተሰብ መምጣት አይቻልም ነበር፡፡ የከበር ተ አብዮት የገደ መከተል ነበረበት፡፡ በዛሬይቱ አለምም ገማብ-ፊውዳልና ገማብ-የጁ አዘር ቀኝ እንዲሁ ስርአት በነገሰባቸው እንደኢትዮጵያ ባሉት አገሮች ሰባሊነት አብዮት ለማድረግ አይቻልም፡፡ የዚህ አይነት ሀብረተሰብ ኢኮኖሚያዊ፡ ፖለቲካዊና ማህበራዊ አቋም ሁሉ ይህንን አይፈቅድም፡፡ እዚህ በመጀመሪያ ደረጃ ሊከናወን የሚችለው ብሄራዊ ዲሞክራሲያዊ አብዮት ነው፡፡ 'የታሪክ ደረጃ' ሲባል እንገዳህ ይህ ነው፡፡ /ይህንን የታሪክ ደረጃ ከሰላተረዳነትና በምኞት ወይም በባህሪው ብቻ ከተፈጠረው ለሀብረተሰባዊነት በር ከፋቸው አርምጃዎችን በመውሰድ ፈንታ እንዲያውም ለጠቅላላው አብዮት መሰናከል እንሆናለን፡፡

ይሁንና፡ ይህ አብዮት ለምን 'ብሄራዊና ዲሞክራሲያዊ' ተባለ?

አብዮቱ ብሄራዊ የተባለበት ምክንያት ኢምፒሪያሊዝምን ስለሚቃወም ነው፡፡ ኢምፒሪያሊዝምን መቃወም ማለትም የባእድ ከበር ተያቸን ኢኮኖሚያዊ፡ ፖለቲካዊና ባህላዊ ተጽእኖዎች ማጥፋት ብቻ ባይሆን ከነርሱ ጋር የተያያዘውን ያቀባባይ ከበር ተውንና የቢሮ ከበር ተውን መደብም መደምሰስ ማለት ነው፡፡ እነዚህ ከሰላተረዳነት ነፃ ኢኮኖሚያዊ ስርአት፡ ነፃ ሀብረተሰብ፡ የራሱን አድል በገዛ እጁ ያስገባ ሕዝባዊ ስርአት ለመገንባት ፈጽሞ አይቻልም፡፡ ይህ አብዮት በዚህ 'ብሄራዊነት'፡ ፀረኢምፒሪያሊዝት በመሆኑ፡ የአለም ወዘለደርቹ ተገል፡ የአለም ሰባሊነት እንቅስቃሴ አገደ አካል ነው፡፡

አብዮቱ ዲሞክራሲያዊ የተባለበት ምክንያት ፊውዳሊዝምን ስለሚቃወምና ፊውዳሊዝምን ኢምፒሪያሊዝምን የሚቃወሙትን የሀብረተሰብ መደቦችና ሃይሎች ሁሉ አስተሳሰብ በአገሩ ገንባር ስር ስለሚያሰልፍ ነው፡፡ እነዚህ መደቦችና የሀብረተሰብ ክፍሎች ሁሉ ተጠቅሞ ለመደምሰስ በሚደረገው ተገል የሚተሳሰረ ከመሆኑም በላይ ሕዝባዊ ስርአት ሲቋቋም በወዘለደረ መሪነት ስር በመንግስት ሰልጣን ይሰጣሉ፡፡ ማለትም፡ ይህ ሰልጣን የሰፊውን ሕዝብ ዲሞክራሲ ያረጋግጣል፡፡

አገራችንን በሚመለከተው በኩል የናው የጊዜው ጥያቄ የዲሞክራሲያዊ መብቶች ጥያቄ ነው፡፡ ይህንን ደግመን ደጋግመን ማስታወስ አለብን፡፡ እነዚህ መብቶች ከተገኙ ሰፊው ሕዝብ በነፃ ይደራጃል፤ ወዘለደረ የራሱን መደብ ፓርቲ ያገኛል፤ ሌሎችም ቁቀን መደቦችና የሀብረተሰብ ክፍሎች እንደ የሁኔታቸው ይደራጃሉ፡፡ የወዘለደረ መደብ በፓርቲው አማካይነት ታገሎ የጠቅላላውን ተገል መሪነት በታ በመያዝ የቁቀን መደቦችንና የሀብረተሰብ ክፍሎችን ሁሉ ገንባር ይፈጥራል፡፡ ይህ ገንባር ፊውዳሊዝምንና ኢምፒሪያሊዝምን በራሾላቸውና ያለው ደምሰሶ ሕዝባዊ ስርአትን - የአደሱን ዲሞክራሲ ስርአት-

ያቋቁማል፡ ሶቫሊዝምን ለመገንባት ጽኑ መሰረት ይጥላል፡፡ ወደድንጋጌው ጠላንም፣ ብዙ መሰናከሮችና ጥም ዘምዝ መንገዶች፡ እድናጋሪና ለጊዜው መውጣቱም የማይታይ መጠምዘዛዎች ቢኖሩትም የኢትዮጵያ አብዮት ጉዳና ይኸው ነው፤ ከዚህ ሌላ የለም፡፡

ይህ ከሀገሩ አንገዳህ፡ ወታደራዊው መንግስት በርገጥ ለሰፊው ሕዝብ 'እኩልነት፡ ነፃነትና መብት' የቆመ ከሀገሩ በሃቅ የኢትዮጵያን ሕዝብ ለማገልገል እንዲያስችል አብዮት እንቅፋት ከመሆን ለመቆጠብ ከረለገ፡ ባሁኑ ሰዓት ሊገራት የሚችለው ታሪካዊ አስተዋጽኦ እንደሚከተለው ይሆናል፡-

1ኛ/ የዚህን አብዮት እውነተኛ ወዳጆችና ጠላቶች በተከታታይ በመለየት፡ ሰፊው ሕዝብ በተለይም በገጠር የጀመረውን የአድሃሪ መደቦችን ደምሰሳ መደገፍ እንዲያስችል የማይታረቅ ተቃራኒ መደቦችን ለማስታረቅ ከገንቶ መከራ በማድረግ መሰናከል መሆኑን አሁኑኑ ማቀም አለበት፡፡ ገበሬውን በማህበሮች አማካይነት በደንብ ማስተጠቅ ያስፈልጋል፡፡ በዘመናዊ፡ በተራማጅ ያገር አስተዳደርና የመሬት ይዞታ ስራተኞች፡ በተራማጅ አዘግጦችና በገበሬ ማህበራት በየገጠሩ መሰሪያዎቻቸውን የሚቆሙትንና ተይዘው የሚታሰሩትን አድሃሪዎች መልሶ መፍታትና ማስተጠቅ መቀም አለበት፡፡ በቅርቡ በወላም አውራጃ እንደተደረገው ሁሉ እንዳንድ አድሃሪ የደርግ አባላት በሃሳብ ከሚሰማሟቸው ያስተዳደር ሰዎች ጋር እየሆኑ ፀረሕዝብ የመሬት ከበር ተያቸውና በዘባዛቸው በመደገፍ፡ ተራማጅ አስተዳዳሪዎችን በማሰር፡ የገበሬ ማህበራትንና የፍርድ ሽንጌዎችን በመበተንና የሰላማዊ ገበሬዎችን ቤት እየፈተኩ የመሰሪያ ዘረፋ በማድረግ የሚፈጽሙትን ፋሽስታዊ አመጽ ማውገዝ አለበት፡፡ ማቀም አለበት፡፡ የታሰሩትን አውራጃ አስተዳዳሪና የመሬት ይዞታ ስራተኛ መፍታት አለበት፡፡ በጥሩ ልዩ ስፍራዎች እንዳደረገውና እንደሚያደርገው ተራማጆችንና አድሃሪዎችን ባንድ ቀና በመስፈር፡ የፊትኛን መጠቀሚያ፡ ማግኘትና ማሰራጨት ማቀም አለበት፡፡ እነዚህን የሕዝብ ወገኖች በማንኛውም ቦታና ጊዜ መደገፍ ያስፈልገዋል፡፡ በርገጥ እንዳንድ ሰህቶች ከተደረጉ የተሰበሰቡ ተራማጆች በምክርና በሂሳብ እንዲታረሙ ይደረጋል እንዲሁም የቆዳ እርምጃ ሊወሰድባቸው ፈጽሞ አይገባም፡፡ በዚህም አኳያ በየከተማው በየጊዜው በገፍ ተይዘው የታሰሩት ተራማጆች መፈታት አለባቸው፡፡ ለወደፊትም በሀገሩ ባለሀገሩ ምክንያት ተራማጅ ገለሰቦችን ይዞ ማሰር መቀም አለበት፡፡

2ኛ/ በአም ፔሪያሊዝም ላይ አሁኑኑ እርምጃ መወሰድ አለበት፡፡ ከሚሪካን ኢም ፔሪያሊዝም ጋር ወደቁ የሃይለስላሴ መንግስት የተፈራረማቸው ፀረአብዮታዊ ውሎች መሰረዝ አለባቸው፡፡ በየመሰሪያ ቤቱና በወታደራዊ ሰፈርም ውስጥ በ'አማካይነት'፡ በ'አሰልጣኝነት' የተሰማሩት ሰላዎች አሁኑኑ ከገር እንዲባረሩ ማድረግ ያስፈልጋል፡፡ የኢም ፔሪያሊዝምን አምባሳዎች በአምባሳ ስራተኛ ሰዎች ወደኢትዮጵያ ያስገቧቸውን ሰላዎችና ሰበሰቦች ማስወጣት ያስፈልጋል፡፡ ወታደራዊው መንግስት ለ'እርዳታ'ና ለመሰሪያ ሲል ከሚሪካን ኢም ፔሪያሊዝም ጋር ለመቆራረጥ እንደሚፈልግ ገልጽ ነው፡፡ ነገር ግን ምደባው ከሁለት አንድ ነው፡፡ ከሚሪካን ኢም ፔሪያሊዝም ጋር ያለውን ሽርክና ከቀጠለ ውሎ አድርጎ የሕዝብ ጠላት ይሆናል፡፡ ከሚሪካን ኢም ፔሪያሊዝም ጋር ከተቃቃረ ሰፊው ሕዝብ በሚገባ ባልተደራጀበትና ባልታጠቀበት ባሁኑ ሁኔታ ደርጉን ወይንም የደርጉን ተራማጅ ክንፍ ደምሰሶ አልም ያለ ፋሽስታዊ አገዛዝን በኢትዮጵያ ሕዝቦች ላይ ይጭናል፡፡ ስለዚህ ወታደራዊው መንግስት የኢም ፔሪያሊዝምን እገር እየሳሰ መኖር ከፈለገ፡ በርገጥ የሕዝቡን ወገን ከመረጠ በኢም ፔሪያሊዝም ላይ ቁርጥ ያለ እርምጃ መውሰድ ይኖርበታል፡፡ ሳይቀደም መቅደም ያስፈልጋል፡፡ ይህንንም ማድረግ የሚችለው ሰፊው ሕዝብ በቶሎ የራሱን የትግል ድርጅቶች እንዲያቋቁም በማድረግ ብቻ ነው፡፡

3ኛ/ ወታደራዊው መንግስት የራሱን የመንግስት ቢሮክራሲያዊ ፓርቲ ጉዳይ ወደጉን ተቶ ውሎ ዳክብራሲያዊ መብቶችን ማወጅ አለበት፡፡ በነገራችን ላይ፡ አሁን ሰዎችን ሊቁጥንበሩ ያደረጉትንና ከላይ የተተነተነውን ያንድ ፓርቲ ጉዳይ ንግግር ኢም ፔሪያሊዝምን አለም ማበረታቻ ባለው ድምጽ በማስተጋባት ላይ ነው፡፡ የዚህ አይነት ቢሮክራሲያዊ የመንግስት ፓርቲ ለፍለዘር ቀኝ አገዛዝ መሰሪያነት በቀላሉ ለማገልገል እንደሚችል ስለሚያውቀው በርሱም ላይ ቢሆን ተስፋቸውን መጣል ይዘዋል ማለት ነው፡፡ ይህ የኢም ፔሪያሊዝምን የድጋፍ ድምጽ ብቻ የአቅጥን አድሃሪነት ሊያረጋግጥ ይችላል፡፡

የገንገር፡ የጽሁፍ፡ የመሰብሰብና የመደራደሪያ መብቶች ያለገደብ መፈቀድ አለባቸው፡፡ ይህም ጥበቃዊ ስርዓት በተከበሰ ከሰራ ላይ እንዲሁኑ ከተፈለገ ወታደራዊው መንግስት በማያሻማ ድንጋጌ በተገባር የሰፊውን ሕዝብ አብዮታዊ ተገባ መደገፍ አለበት፤ ፀረሕዝብ ድርጊቶችን በሙሉ ማቆም አለበት፤ ተፈጻሚ የሰፊው ሕዝብ ወገኖችን ከአብዮታዊ ተገባራቸው ማደናቀቅ፡ ማሰራጨ፡ ማንገላታት ቀርቶ መደገፍ ማበረታታት አለበት፡፡ ይህንን ከላይኛው ገንጠሉ ይደር እንጂ የኢትዮጵያ ሕዝቦች ሳይፋረፉት አይቀረም፡፡

የኢትዮጵያን አብዮት ከገንዘብ ወደሂሳብ የሚቀለበሰው ሃይል አይኖርም፡፡ ባገራችን ብሄራዊ ጥበቃዊ ስርዓት ይደረጋል፤ ሪፖብሊካኒዝምና አዎንታዊ ሪፖብሊካኒዝም ይደመሰሳሉ፡፡ ተገሉ ውጭ-ውረድ የበዛ በት ቢሆንም፤ ሌሊት አልፎ ቀን መተካት እንደማይቀር ሁሉ

የኢትዮጵያ ሰፊ ሕዝብ ያሸንፋል!

ለአውነተኛ ጥበቃዊ መብቶች እንታገል!

አጠቃላይ ዘና ያቸ፡-

1. የአለም ባንክ የሚባለው የአሜሪካን ኢምፔሪያሊዝም መሳሪያ የሆነው ድርጅት፡ የአሜሪካን 'አይዲ' እና ሌሎችም የሚከራባውያን ባንኮችና የ'ኦርዳታ' ድርጅቶች በኢትዮጵያ ገጠር እርዳታ ካልሰጡ ጠንብቀው ሰዎችን ይመላለሳሉ፡፡ ለምን? የገጠሩን አብዮት ለመቀሰብ፡ የመሬት ጉዳት ከበርታዎች እርግጠኛነትና ገጠራዊ የአዎንታዊ ሪፖብሊካኒዝም አሻንገራት በሆነ መንግስት የደግሞ ስር እንዲገባ ለማድረግ ነው፡፡ ለምሳሌ የአለም ባንክ የአህል ደምላ ገንዘብን የመንግስት ድርጅት እንዲያዘው ለማድረግ የሚያስችል ገንዘብ ለማበደር ራሱ ጠይቆአል፡፡ ሃሳቡ በተቻለ መጠን ከፍተኛ የመንግስት እህል በርድ ተቋቁሞ ለኢምፔሪያሊዝም ቁጥጥር የሚያመጥን ቢሮክራቶች እንዲያስፈልጉትና በዚህ አማካኝነት በገጠራ ማህበሮች ላይ ተጽእኖ ለማድረግ ነው፡፡ የልማት ድርጅቶች በመንግስት ስር መሆናቸው የሚደገፍ ቢሆንም የሕዝብ ተሳትፎ ከሌለበትና መንግስቱ ራሱ ከሕዝብ ቁጥጥር ውጭ ከሆነ ገንዘብና የሚወገዝ ድርጊት ነው፡፡
2. ወታደራዊው መንግስት ስልጣንን በአፈላጊነት እኛ ያገባበትን መሰከረም 2 ቀን 'የአብዮት በአል' ብሎ ለማክበር ብዙ ዘገጃት በማድረግ ላይ ነው፤ ብዙ ገንዘብ በማወጣት ላይ ነው፡፡ የሚገርመውና የሚያሰዝነው ገንዘብ በዚህ በአል ላይ እንዲከፈሉ የታዘዙት ከየገባራቸው ማህበራት የሚላኩ አባላት ተፈሪ ሱሪና ጃኖ ጥለት ኩታ ለብሰው ይመጡ መባሉ ነው፡፡ የየራሳቸው አኩሪ ባህል ያላቸው ሕዝቦች፡ የሰራ ልብሳቸው ወይም የራሳቸው የወገ ልብስ ቀርቶ የገደ ባለጃኖቻቸው ይሁኑ ማለት የቀደሞው መንግስት ያደርገው እንደነበረው የልዩ ልዩ ብሄሮችን ባህል ጉቅ የሌላውን በላያቸው ላይ ከመጣን ሌላ ምንድነው?
3. ከጉልተኞችና በጠቅላላው ከአድሃሪዎች ጋር ሕዝቡ ሰፊ የመደብ ተገባ በሚያደርግበት በአሁኑ ወቅት የነደ/ አሸቱ ጤሊና የሌሎችም ተፈጻሚዎች ያለፍርድ በእስር ሴት መሰብሰብ በያንዳንዱ ተፈጻሚ አንገል ውስጥ የሚገኝ ጥያቄ ነው፡፡ አሁንም ድርጉ የመሬትን አዋጅ በተከበሰ በሰራ ላይ ለማዋልና በሻሊዝምን ለማስፋፋት የሚጥረትን ተፈጻሚዎች ማንገላታትን ቀጥሎአል፡፡ የወላጅ አውራጃ አስተዳዳሪና የአውራጃው የመሬት ይዞታ ሰራተኛ በአድሃሪ የደርግ አባሎች እውጽ ታስረዋል፡፡ ከሰራ አስኪያጆች ማሰልጠኛ የታሰረት ሰራተኞች ያለፍርድ በበፊል ከርቶሌ ወርደዋል፡፡ ከጥላሉ እርሻ ልማት ድርጅትም እንዲሁ በርከት ያሉ ተፈጻሚዎች ታስረው ነበር፡፡ ተፈጻሚ የመሬት ይዞታ ሰራተኞች፡ ተፈጻሚ አስተዳዳሪዎችና ዘማችቶች ወታደራዊው መንግስት ስለማይደገፋቸውና እንዲያውም ስለሚያስፈራሩባቸው የአድሃሪዎችና የፖሊስ ሌላ ሆኑ ሆነዋል፡፡
4. ከሰኔ 27 እስከ 29 በጉንደር ከተማ የተደረገው የኢ.መ.ሀ.ሪ.ን ማህበር ጉባኤ ከሰላፋቸው አብዮታዊ ውግ፡ዎች ጋር እያይዘ በክፍለአገሩ የደረሰውን ያስተዳደር በደል በሚገባ ገልጽአል፤ በክፍለአገሩ አስተዳዳሪ አማካኝነት አድሃሪዎችን በሽመቱም በሽፍትነትም እያሉ በበጊያዎቹ በመመሽገ ላይ መሆናቸውንና አሁኑኑ ጥበቅ እርምጃ ሊወሰድባቸው እንደሚያስፈልግ አሳስበዋል፡፡